

**Державний навчальний заклад
«Мелітопольський багатoproфільний центр ПТО»**

Творча робота

«Огонь запеклих не пече»

Виконав: Короткий Сергій Сергійович

Керівник: Орлинська Світлана Петрівна

Огонь запеклих не пече.

Т. Шевченко

Творча робота

в номінації «Література»

Новела

«І зацвітуть сади...»

І зацвітуть сади...

Село заглибилося в сірий туман, що ледь тримався над землею, немов дим без вогню. Голі верби стояли край річки, вмочуючи гілля в холодну воду. Поля, ще не вкриті снігом, дихали вологою землею та смутком. Смеркало рано, і кожен вечір був ніби останній. Для когось він був і останнім....

Сашко крокував незнайомою вулицею. Його полк всю ніч відбивав натиск ворога. І ось вони вже вибили ненависних ворогів і просуваються вперед. Село було спалене вщент. Різкий вітер розносив навколо гіркий запах попелищ. Бій був таким запеклим, що на яблунях висіли спечені яблука, а вся вулиця була у вирвах.

Коли зупинилися на перепочинок в зруйнованій школі, хлопець побачив квіточку, яка пробивалася з-під підлоги. Його погляд відразу наповнився ніжністю, а на обличчі з'явилася посмішка. Він згадав своє село, згадав маму, яка так любила квіти. Повіки важко опустилися.

Село їхнє відоме. Це тихий, чарівний куточок, що вабить кожного заїжджого казковим гаєм та мальовничими луками, які потопають у щедрих водах двох давніх річок. А поруч – стара гора з розкішним плато. І здається часом, що саме вона, ця мовчазна гора, ревно береже таємниці славного минулого цього прекрасного українського краю.

Кожен, хто піднімається на цю високу гору, обов'язково побачить привітні, чепурні будиночки, як, власне, і їх мешканців, що пораються на присадибних ділянках, не чекаючи милості від матінки природи. Сашко завжди виходив на ту гору і гордовито дивився на велич свого рідного села. Саме на цій горі він мріяв про навчання після школи, мріяв повернутися і працювати в селі. А мрії, як правило, здійснюються. Незчувся як промайнули найкращі студентські роки, отримав диплом.

Та все це вмить зникло. Вранці всі прокинулися від здригання землі, бо колишні сусіди напали на нашу країну та почали бомбити міста і села.

Війна стрімко входила в повсякденне життя людей. Сашко відразу зробив свій вибір: потрібно захищати Україну, свою родину.

Коли Марія зайшла до хати, то Сашко вже зібрав рюкзак.

– Мамо, не плачте. Я все вирішив.

Жінка дивилася на свого сина, який так змужнів за останні дні. Обійняла ніжно, пригорнула до серця і провела до хвіртки. І лише потім впала на коліна і закричала, як підбита птаха.

– Тільки повертайся живим!

Село прокидалось повільно. Ранки мали свій запах – мокрої землі від роси, але ще теплої від учорашнього сонця, паленого бадилля картоплі й антонівки, що осипалася в садку.

У хаті було тихо. Так тихо, що Марія часом ловила себе на думці, що, якби не цокання годинника на стіні, вона б зовсім не відчувала, що живе. Часто відламувала маленький шматочок хліба, а решту відкладала, мовби хтось мав зайти з вулиці та сісти поруч. Але ніхто не заходив.

Від сина припинилися дзвінки. Але Марія слідувала за новинами, намагалася зрозуміти, на якому напрямку фронту може знаходитись підрозділ сина.

Сьогодні Марії наснилося, як разом з синочком сидять на дерев'яних сходах і колупають вишні. Удвох – в цяточках вишневого соку, розмовляють про всяку всячину. Вона не хотіла прокидатися, хотіла, щоб та мить щастя продовжувалася вічно.

Увечері вимкнули світло вже вкотре. Марія замісила тісто, щоб спекти пиріжків, хліба, адже в клубі збирали допомогу для фронту. Біля дверей вже стояли кошики з яблуками, морквою, картоплею. Жінка так хотіла, щоб прості смаколики хоч трішки порадували захисників.

Вранці понесла все до клубу. Жіночки згуртувалися біля криниці і обговорювали останні новини. Марія запропонувала в підвалі школи організувати постійно діючий волонтерський центр, де б усі бажаючі плели

сітки, готували страви для бійців, сортували медикаменти, виготовляли окопні свічки. Всі радо пристали на цю пропозицію.

Пройшло небагато часу і волонтерський центр запрацював на повну потужність. Марія поринула в цю роботу з головою.

Була пізня ніч. Обстріли не припинялися й на хвилику. Генератор затріщав і в підвалі спалахнула єдина лампочка. Обличчя людей, втомлені, засмучені, на мить освітілись. І в цей момент Марія заспівала. Пісня ця була не про війну, не журлива, а колискова, яку вона співала Сашкові. Спочатку всі оторопіли, а потім почали підспівувати. Цей момент ніхто ніколи не забуде: десь під землею лине колискова, наче провісниця миру та надії на перемогу.

Вранці повернулася Марія додому, а хати нема. Ворожий снаряд влучив прямо в будинок. В очах потемніло, але сліз не було. Жінка тільки й змогла промовити: «Хата рідна, ти пам'ятала історію не одного покоління, що виростало в твоїх стінах. Скільки весняних і осінніх перельотів над тобою журавлів, скільки солов'їних «концертів» чули віконця. У хаті підростали, щебетали, співали діти, вбираючи найкраще від батьків».

З того часу Марія жила в підвалі школи. Вона спала на долівці без вагань, милася в тазику, і не жалілася, лише ночами, згорнувшись калачиком, шепотіла в тишу:

– Синочку, повертайся живим.

Сашко прокинувся. Йому здалося, що мама кличе його. Та це був тільки сон. А далі – шум дороги. Потім – гавкіт пса на блокпосту, терміновий збір і від'їзд на новий напрям.

Було холодно, іноді настільки, що здавалося ніби мозок стискався. Хлопець часто згадував перші дні на фронті.

Перший місяць – окопи, сирі, темні. Все було як в тумані: прокинувся, поїв консерви, перевірів зброю, помолився про себе і знову чергові атаки, вибухи, вогонь, дим. Та це нічого в порівнянні з тим, коли гинули вірні побратими. З часом звикся і з цим.

Матусю Сашко згадував щоночі. Телефонував, коли міг спіймати сигнал, але частіше просто надсилав коротеньке повідомлення. Під час коротких розмов швиденько розпитував про життя, здоров'я. Більше не було сил говорити ні про що. Він не сказав мамі про поранення, а мати – про знищену хату.

На звільнених від ворога територіях іще були сліди недавніх боїв. Багато споруд було зруйновано та спалено вщент. На чорних полях валялись боєприпаси, ворожа зброя, розбита техніка. Біля однієї зруйнованої хати ріс розлогий кущ калини. Листя вже опало, гілки посічені, але на одній гілці висіли червоні ягідки. Хлопець зірвав кілька крупинок калини і почав їсти. До захисників почали підходити поодинокі жінки і діти. На їх виснажених обличчях відбивався щойно пережитий жах війни. Серед них Сашко уявив свою матір – схудлу, виснажену. Від думки про таку матір краялося серце. І знову спогади...

Мама затопила пічку. За вікном намело снігу. В горщику шкварчить сало. Ось мама дістає з печі пиріжки з калиною. Всі щасливі.

Минув рік від початку повномасштабного вторгнення. Сашко вже командував взводом у званні старшого лейтенанта. Після поранення та короткого лікування в шпиталі знову повернувся на фронт. Там його нова родина, його вірні побратими. Але перед цим відпустка і дорога до мами.

Марія саме виходила з підвалу, щоб набрати води. Перші сонячні промені ніжно торкалися полів, розсипаючи сріблясті краплі роси на стерню. Десь далеко за лісом співали жайворонки, запрошуючи день до життя. Жінка відчула, як хтось дивиться на неї. Думки роїлися в її голові, але вона боялася озирнутися.

– Мамо! Це я.

Марія мало не знепритомніла. А потім кинулася обіймати сина. Мати не відходила від синочка й на хвилю, не вірила, що це не сон. Вони були щасливі. Щасливі від зустрічі, від розмов, а головне, що живі. І нічого, що не в своїй хаті. Після перемоги нову побудують.

Хлопець майже й не відпочивав, а відразу приєднався до роботи волонтерського центру.

Час сплинув непомітно. Вже і в дорогу потрібно збиратися. Проводжали всім селом. Просили передати, щоб захисники трималися і берегли себе, а про тил не турбувалися.

– Ми – українці! Ми вистоїмо і переможемо!

Хлопець кивнув. Кожен його крок був сповнений віри в перемогу. Сашко ще раз обернувся до людей. Це були герої свого часу. Вони не просто виживали. Вони творили майбутнє прямо тут, під обстрілами, шматуючи пітьму своїми вчинками. Наш народ можна обпалити, але не зламати. Наша незламність – у нашій згуртованості, у наших руках і в нашій вірі.

Село стояло. Народ стояв. І сади обов'язково зацвітуть знову.